

New Year's in Halacha

בראשית מ"ז

(כט) וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יַרְכֵי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וְאַמֶּת אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם:

רש"י שם

אל נא תקברני במצרים – סופן להיות עפרם כנים, ושאין מתי חוצה לארץ חיים אלא בצער גילגול מחילות, ושלא יעשוני מצרים עבודה זרה.

גמרא עבודה זרה ב'

משנה: לפני אידיהן של גוים שלשה ימים אסור לשאת ולתת עמהם להשאילן ולשאול מהן להלוותן וללוות...

מסכת עבודה זרה ו'

איבעיא להו משום הרווחה או דלמא משום [ויקרא י"ט:י"ד] ולפני עור לא תתן מכשול. למאי נפקא מינה דאית ליה בהמה לדידיה אי אמרת משום הרווחה הא קא מרווח ליה אי אמרת משום עור לא תתן מכשול הא אית ליה לדידיה.

רש"י שם

משום הרווחה – דרווח ואזיל ומודה לעבודת כוכבים ועבר ישראל משום לא ישמע על פיך (שמות כג). ולפני עור – דמזבין ליה בהמה ומקריבה לעבודת כוכבים ובני נח נצטוו עליה דהיא אחת משבע מצות

גמרא עבודה זרה ס"ד: - סה.

רב יהודה שדר ליה קורבנא לאבידרנא ביום אידם אמר ידענא ביה דלא פלח לעבודה זרה...
...רבא אמטי ליה קורבנא לבר שישך ביום אידם, אמר ידענא ביה דלא פלח לעבודה זרה...

חשוקי חמד עבודה זרה דף סה עמוד א

וכתב על כך בהגהות יעב"ץ צ"ע אם כן מ"ט הביא לו ביום אידם דוקא? וי"ל שאותם הימים היו יום ראש השנה שלהן, שהעובדי כוכבים עושים אותו לשם עבודת כוכבים, ואלו [אבודרנא ושישך] לא היו עובדין לעבודת כוכבים, רק יום חג היה להם, לפי שמונים בו, ראשית שנתם, ושמחים בו באכילה ושתייה, וחושבים למזל טוב כשמביאים להם דורון עכ"ל.

שולחן ערוך יורה דעה קמ"ח

(ה) אָסוּר לְשַׁלַּח דוֹרוֹן לְגוֹי בְּיוֹם חַגָּם, אֲלָא אִם כֵּן נוֹדַע לוֹ שֶׁאֵינוֹ מוֹדֵה בְּעִבּוֹדַת כּוֹכְבִים, וְאֵינוֹ עוֹבְדֵם. וְכֵן גּוֹי שֶׁשַׁלַּח בְּיוֹם חַגּוֹ דוֹרוֹן לְיִשְׂרָאֵל, לֹא יִקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ. וְאִם חוֹשֵׁשׁ לְאַיְבָהּ, מִקְבְּלוּ. וְיִזְרְקוּ בְּפָנָיו לְבוֹר אוֹ לְמִקְוֵה הָאֲבָד, כְּלֹאֲחֵר יָד.

(ח) אֵין יוֹם חַגָּא אֲסוּר אֲלָא לְעוֹבְדִים בוֹ בְּלִבָּד, אֲבָל הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים שֶׁשְׂמִיחִים בוֹ וְאוֹכְלִים וְשׂוֹתִים וְמִשְׁמְרִים אוֹתוֹ מִפְּנֵי מְנַהֵג אוֹ מִפְּנֵי כְבוֹד הַמֶּלֶךְ, אֲבָל הֵם אֵינָם מוֹדִים בוֹ, הֲרִי אֵלוֹ מִתְרִים לְשֵׁאת וְלִתֵּת עִמָּהֶם.

(יב) יש אומרים שאין כל דברים אלו אמורים אלא באותו זמן, אבל בזמן הזה אינם בקיאים בטיב אלילים, לפיכך מתר לשאת ולתת עמהם ביום חגם ולהלוותם וכל שאר דברים. הגה: ואפלו נותנים המעות לפנהנים, אין עושין מהם תקרבת או נוי עבודת כוכבים, אלא הפנהנים אוכלים ושותים בו; ועוד דאית בזה משום איבה אם נפרש עצמנו מהם ביום חגם, ואנו שרויים ביניהם וצריכים לשאת ולתת עמהם כל השנה. ולכן אם נכנס לעיר ומצאם שמחים ביום חגם, ישמח עמהם משום איבה דהוי כמחניף להם (הכל בטור). ומכל מקום בעל נפש ירחיק מלשמח עמהם אם יוכל לעשות שלא יהיה לו איבה בדבר (בית יוסף בשם הר"ן). וכן אם שולח דורון לעובד כוכבים בזמן הזה, ביום (ח' שאחר ניטל שקוראים ניי' יאר) אחד שיש להם סימן אם יגיע להם דורון בחג ההוא, אם אפשר לו ישלח לו מבערב; ואם לא, ישלח לו בחג עצמו (ת"ה סימן קצ"ה).

דרכי משה הקצר יורה דעה סימן קמח

וכתב בתרומת הדשן סימן קצ"ה דאף בזמן הזה אם רצה לשלוח לו ביום שמיני שאחר ניתל שקורין ניי"א יא"ר ישלח לו מבעוד יום מבערב ולא ביום האיד עצמו ואם חל יום שלפני האיד בשבת ישלח לו ביום האיד עצמו דאית ביה איבה אם ישלח לו אח"כ או קודם זמן רב מפני שיש לגוים סימן אם ישלחו להם ביום אידם עכ"ל:

שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ב סימן יג

ובדבר לעשות איזה שמחה בימי איד של הנכרים אם הוא מצד אמונתם, אם בכוונה מחמת שהוא יום איד אסור מדינא ואם בלא כוונה יש לאסור מצד מראית העין, וסעודת מצוה כמילה ופדה"ב יש לעשות אפילו בימי איד שלהן, דאין לאסור בשביל מראית עין סעודה המחוייבת, אבל סעודת בר מצוה טוב לדחות על יום אחר, ואף נישואין יש לקבוע לכתחלה על יום אחר. ויום ראשון משנה שלהם וכן טענקס גיווינג אין לאסור מדינא אבל בעלי נפש יש להם להחמיר.